

Istoria primordială

LECTIA
DOI

PARADISUL PIERDUT ȘI
REGĂSIT

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură - Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Structură literară	1
A. Prezentare generală	1
1. În grădină	2
2. Premisa îmbunătățită	2
3. Premisa blestemată	2
4. Izgonirea din grădină	2
B. Simetria	3
1. Începutul și sfârșitul	3
2. Fragmentele din mijloc	4
III. Înțelesul inițial	5
A. Grădina	5
1. Identificarea	5
2. Sfințenia	7
B. Loialitatea	9
1. În Eden	9
2. În Canaan	10
C. Consecințele	11
1. Moartea	11
2. Durerea	12
3. Excluderea	13
IV. Aplicația actuală	14
A. Inaugurarea	14
1. Pavel	14
2. Matei	15
B. Continuarea	16
1. Pavel	17
2. Iacov	17
C. Desăvârșirea	18
1. Romani	18
2. Apocalipsa	18
V. Concluzie	19

Istoria primordială

Lecția doi

Paradisul pierdut și regăsit

INTRODUCERE

Presupun că oricine a pierdut măcar odată în viață ceva. Poate o carte. Poate cheia de la casă. Nu știu ce faceți dumneavoastră în acest caz, dar primul lucru pe care îl fac este să-mi reconstitui pașii. Cel puțin în gând, încerc să-mi amintesc pas cu pas ce am făcut și unde am pus lucrul pierdut. După ce am reconstituit pașii, încep să rectific lucrurile făcute greșit. Pun cheile pe masă, la locul lor, și cartea înapoi în raft. Reconstituirea și rectificarea lucrurilor pe care le-am greșit este una din metodele cele mai bune de a găsi ce am pierdut.

Am intitulat această lecție „Paradisul pierdut și regăsit” și vom aborda pasajul din Geneza 2:4-3:24, care tratează păcatul lui Adam și Eva în grădina Edenului. Vom vedea că Moise a scris despre pierderea paradisiului pentru a-i determina pe izraeliți să reconstituie și să rectifice pașii greșiți făcuți de Adam și Eva în grădina Edenului. Paradisul putea fi regăsit doar dacă Israelul învăța din această lecție și vom vedea că încurajarea adresată de Moise Israelului este și mesajul lui Dumnezeu pentru noi. Reiterând pașii lui Adam și ai Evei, creștinii pot găsi și ei paradisul.

Analiza textului din Geneza capitolele 2 și 3 se împarte în 3 secțiuni. Mai întâi, vom analiza structura literară a acestui pasaj. Apoi, vom aborda înțelesul inițial al acestor capitole pentru a discerne de ce le-a scris Moise izraeliților în acest fel. În final, vom studia aplicația actuală întrebându-ne ce călăuzire ne oferă Noul Testament în folosirea adecvată a acestui pasaj în viața noastră. Să începem cu structura literară a pasajului.

STRUCTURA LITERARĂ

Deși Geneza 2 la 3 este un text destul de lung și tratează multe subiecte, de fapt formează o narațiune unificată. Pentru a înțelege bine acest pasaj, ar trebui să abordăm aceste două capitole ca o unitate literară. Analiza structurii literare din Geneza 2 la 3 va avea două aspecte principale: mai întâi, dobândirea unei imagini de ansamblu a secțiunilor majore din pasaj; apoi lămurirea semnificației simetriilor ce există între diferitele secțiuni pentru a înțelege esența mesajului lui Moise pentru Israel. Să începem cu prezentarea generală a structurii literare din Geneza 2 la 3.

PREZENTARE GENERALĂ

În afara titlului scurt din prima jumătate a versetului 2:4, aceste două capitole se împart în patru secțiuni majore determinate în principal de schimbarea subiectului și a personajelor. Vom urmări acești patru pași și vom rezuma conținutul acestora.

În grădină

Primul pas dramatic al povestirii noastre apare în Geneza 2:4-17, unde citim că Dumnezeu l-a pus pe Adam în grădina Edenului. Aceste versete încep cu o panoramă a grădinii Edenului și, potrivit pasajul, întreaga grădină era locul superb în care trebuia să locuiască și să lucreze Adam. Apoi atenția acestui text se restrânge la crearea lui Adam și la misiunea acestuia de a lucra în grădină. Prin harul lui Dumnezeu, Adam a primit un mare privilegiu. Trebuia să îngrijească de grădină reprezentându-l pe Dumnezeu.

Premisa îmbunătățită

A doua secțiune a narațiunii noastre se găsește în 2:18-25, și o vom intitula „premise îmbunătățită” a omenirii. În acest pasaj Dumnezeu a adăugat binecuvântări și mai mari la viața lui Adam. Această secțiune începe prin a introduce o nouă problemă, specificată în 2:18. Dumnezeu se uită la Adam și rostește următoarele cuvinte:

„Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el. (Geneza 2:18)

Restul pasajului, 2:18-25, consemnează cum s-a ocupat Dumnezeu de această problemă. Adam și-a căutat parteneră între animale, dar în final Dumnezeu a făcut femeia și a adus-o la Adam. În felul acesta, Dumnezeu a îmbunătățit foarte mult creația deja minunată concepută pentru Adam și Eva.

Premisa blestemată

Cea de-a treia secțiune din narațiune este Geneza 3:1-21, și o vom intitula „premise blestemată” a omenirii. Materialul începe în 3:1 prin introducerea unei noi teme și a unui nou caracter: șarpele ispititor. Din acest moment, Geneza 3:1-21 se ocupă de ispita șarpelui și urmările ispitirii. Eva cade pradă ispitei șarpelui, atât ea cât și Adam mănâncă din fructul oprit și ajung astfel sub blestemul divin.

Izgonirea din grădină

Al patrulea element din structura complexă a pasajului este 3:22-24 pe care l-am intitulat „izgonirea din grădină” a omenirii. Această secțiune este marcată de o modificare semnificativă a subiectului. Ni-l prezintă pe Dumnezeu vorbind despre pomul vieții. În 3:22 citim:

Să-l împiedicăm [pe om] ... ca nu cumva să-și întindă mâna, să ia și din pomul vieții, să mănânce din el și să trăiască în veci. (Geneza 3:22)

Pentru a se ocupa de problema potențială - Adam să mănânce din acest copac - Dumnezeu l-a izgonit din grădină și a pus niște heruvimi și o sabie învăpăiată ca să păzească intrarea în Eden. Din acel moment, oamenii nu au mai avut acces în grădina Edenului, cu excepția intervenției directe a lui Dumnezeu.

SIMETRIA

Reținând aceste patru secțiuni majore ale pasajului, să privim îndeaproape la Geneza 2 la 3 pentru a vedea simetria dramatică etalată de acest pasaj. Prin juxtapunerea diferitelor elemente din aceste secțiuni, Moise a dezvăluit preocupările centrale ale narațiunii sale. Pentru a analiza simetriile acestei narațiuni, vom privi mai întâi la balanța existentă între începutul și sfârșitul pasajului, apoi ne vom uita la simetria celor două secțiuni de mijloc. Să studiem mai întâi începutul și sfârșitul acestui pasaj.

Începutul și sfârșitul

Așa cum vom vedea, Gen. 2:4-17 și 3:22-24 contrastează clar în cel puțin trei aspecte importante.

Primul contrast este locația. Narațiunea începe în 2:7 cu Dumnezeu punându-l pe Adam în grădina paradisiului. Adam trăia și muncea într-un loc plin de binecuvântări divine; o vegetație superbă, apă dătătoare de viață, înconjurat fiind de metale și pietre prețioase. În contrast, narațiunea sfârșește în 3:24 cu Dumnezeu izgonindu-i pe Adam și Eva din grădină. Acest contrast geografic dovedește clar că pentru omenire cel mai dorit loc de pe pământ era grădina Edenului.

A doua diferență este accentul pus, de fiecare secțiune, pe copacii speciali ai grădinii. Deși Geneza 2:4-17 menționează doi copaci – cel al cunoștinței binelui și răului și cel al vieții – când ajungem la 2:17 accentul cade doar pe unul din copaci, pe pomul cunoștinței. Acesta avea puterea să dea omului cunoașterea experienței binelui și păcatului. Să le deschidă ochii pentru a vedea lucruri pe care nu le mai văzuseră înainte.

În contrast, la sfârșitul narațiunii, în 3:22-24, Dumnezeu nu se mai preocupă de pomul cunoștinței binelui și răului, ci exclusiv de pomul vieții. Acest copac avea puterea de a da omului viața veșnică. Dar Dumnezeu l-a izgonit pe Adam și i-a oprit accesul la acest copac. Acest contrast lămurește faptul că accesul liber avut cândva de omenire la grădină și la binecuvântările de acolo, au fost pierdute până când Dumnezeu avea să hotărască altfel.

O a treia diferență între începutul și sfârșitul narațiunii constă în misiunea oamenilor. În 2:15, primul pas, consemnează că Dumnezeu îi dă misiunea lui Adam să lucreze binecuvântat, în grădină, fără durere și dificultăți. Totuși, în 3:23, Dumnezeu îi izgonește pe Adam și Eva din grădină, condamându-i la o muncă dificilă în afara grădinii. Și din acest contrast reiese un concept esențial al istorisirii. Omenirea nu a pierdut doar minunata viață din Eden, ci a fost condamnată și la dificultăți atâta vreme cât se află în afara grădinii.

Aceste contraste între secțiunile de început și de sfârșit ale narațiunii din Geneza 2 la 3 atrag atenția asupra câtorva dintre cele mai vitale aspecte ale pasajului. Moise a scris despre o schimbare majoră a condiției umane ce a avut loc în istoria primordială. Inițial Dumnezeu a rânduit ca omenirea să locuiască în grădina Sa, dar păcatul lui Adam și al Evei a dus la dificultăți și greutăți, separându-i de copacul ce dădea viața veșnică. Așa cum vom vedea, aceste seturi de contraste se adresează în mod direct situației izraeliților conduși de Moise către Țara Promisă. Izraeliții au fost departe de Eden suferind sub robia crudă a Egiptului. Trebuiau să recâștige binecuvântările oferite de Dumnezeu în Eden.

Fragmentele din mijloc

Reținând simetriile contrastante ale fragmentelor de început și sfârșit, să ne îndreptăm acum atenția asupra secțiunilor din mijlocul istorisirii, 2:18-25 și 3:1-21. Aceste două episoade de mijloc umplu spațiul dintre început și sfârșit și formează propriul lor set de simetrii contrastante în cel puțin trei moduri.

Unul din contraste vizează relația omenirii cu Dumnezeu. În al doilea episod ne este prezentată relația armonioasă dintre Adam și Dumnezeu. În 2:18, Dumnezeu își exprimă preocuparea pentru Adam, aducându-i acestuia o parteneră perfectă în Eva. Tabloul de aici este al unei păci și intimități deosebite între Dumnezeu și omenire. Însă, în a treia porțiune a narațiunii, vrăjmășia ia locul armoniei inițiale dintre Dumnezeu și oameni. Adam și Eva nu au ascultat de porunca lui Dumnezeu, în 3:8 se ascund la apropierea lui Dumnezeu, iar Acesta le vorbește cu mânie.

Un al doilea contrast este vizibil în relațiile umane. În al doilea pas, 2:18-25, Adam și Eva experimentează fericirea perfectă. În 2:23 Adam compune primul poem de dragoste din Biblie, spunând că Eva este „os din oasele mele și carne din carnea mea”, amândoi fiind goi și fără rușine. În contrast, în 3:16, Dumnezeu rostește un blestem asupra acestei relații, spunând că vor exista neînțelegeri între bărbat și femeie. Dorințele femeii se vor ținea după bărbat iar acesta va stăpâni peste ea. Aceste cuvinte dovedesc că păcatul lui Adam și Eva nu au perturbat doar relația acestora cu Dumnezeu, ci și relația dintre ei. Din acel moment, relațiile umane urmau să fie caracterizate de dificultăți și greutăți.

Un al treilea contrast apare în relația omenirii cu răul. În pasul al doilea, răul este absent din narațiune. Adam și Eva sunt inocenți și separați cu totul de puterea răului. În a treia secțiune, omenirea a căzut pradă șarpelui și astfel a intrat într-o luptă crâncenă cu răul pe termen lung. În 3:15, Dumnezeu a promis că sămânța Evei va birui într-o zi șarpele, dar nu le-a fost oferită nici o biruință imediată.

Aceste contraste dintre porțiunile a doua și a treia ne ajută să vedem o serie de preocupări pe care Moise le-a avut la scrierea narațiunii. Moise scrie despre Adam și Eva în moduri care le leagă de experiența Israelului. Păcatul continua să facă ravagii în viața lui Israel. Acesta a stricat relația oamenilor cu Dumnezeu, relația dintre ei, și, în plus, greutățile fiecărei zile amintea lui Moise și Israelului că, aiudoma lui Adam și Eva, trebuiau să aștepte și ei vremea când Dumnezeu urma să dea poporului biruința finală asupra răului.

Ținând cont de această structură literară, putem aborda acum înțelesul inițial al acestui pasaj. De ce a scris Moise această relatare despre izgonirea omului din grădina lui Dumnezeu? Ce mesaj transmitea Moise națiunii lui Israel, pe care o conducea spre Țara Promisă?

ÎNȚELESUL INIȚIAL

Cu siguranță, Moise a scris această narațiune pentru a-i învăța pe izraeliții pe care-i conducea, câteva teme teologice generale. A vorbit destul de mult despre originea, natura și rezultatele păcatului în lume, și acestea erau teme foarte importante. Dar, așa cum am văzut în lecția precedentă, Moise nu a scris istoria primordială doar pentru a-i

informa pe izraeliți despre probleme generale de istorie și teologie. Întocmai multor scriitori antici, Moise a scris istoria primordială pentru a da poporului instrucțiuni practice cu privire la programele religioase și sociale de atunci, în cazul lor, părăsirea Egiptului și plecarea spre Canaan.

Pentru a vedea cum a legat Moise grădina Edenului de cucerirea Canaanului, ne vom uita la trei elemente ale narațiunii: mai întâi, descrierea făcută de Moise grădinii Edenului; apoi, accentul pus pe obligația lui Adam și a Evei de a fi loiali; și, în final, descrierea blestemelor primite de Adam și Eva. Să ne uităm mai întâi la descrierea pe care o face Moise grădinii Edenului.

GRĂDINA

Moise descrie grădina atât de complex încât multe din întrebările actuale legate de Eden vor rămâne mereu fără răspuns. Totuși, din prezentarea lui Moise, putem înțelege preocupările centrale. După cum vom vedea, Moise descrie grădina astfel încât Edenul să poată fi identificat cu Țara Promisă. Din perspectiva lui Moise, țara spre care conducea Israelul din vremea lui era de fapt locația teritoriului primordial numit Eden.

Sunt multe aspecte în Geneza 2-3 care dovedesc că Moise dorea ca Israel să asocieze Canaanul cu Edenul, dar în acest pasaj avem două elemente care prezintă o importanță deosebită: prima, identificarea Edenului; și a doua, sfințenia acestuia. Să analizăm mai întâi identificarea Edenului.

Identificarea

În Geneza 2:10-14 citim următoarele cuvinte:

Un râu ieșea din Eden și uda grădina; iar de acolo se despărțea în patru brațe. Numele celui dintâi este Pison; el înconjoară toată țara Havila unde se găsește aur.... Numele râului al doilea este Ghihon; el înconjoară toată țara Cuș. Numele celui de-al treilea este Hidechel;; el curge la răsăritul Asiriei. Al patrulea râu este Eufratul. (Geneza 2:10-14)

Moise a scris că un sigur râu curgea din Eden și se împărțea în patru cursuri de apă. Aceste cursuri de apă erau: Pison, Ghihon, Hidechel (Tigrul) și Eufrat. Un singur râu în mijlocul Edenului alimenta aceste alte patru râuri. Era sursa lor principală de apă.

Analizând descrierea făcută de Moise, trebuie să ne amintim că planeta a suferit multe transformări geografice de la începuturile lumii. Nici măcar în timpul lui Moise nu exista un râu central care să alimenteze aceste patru cursuri de apă. Scriptura ne spune că această sursă centrală de apă va reapare doar la sfârșitul vremurilor. Totuși, apelând la aceste patru râuri alimentate de o sursă centrală, Moise ne oferă o imagine aproximativă a locului în care spune că se afla Edenul.

Putem identifica Tigru și Eufratul menționate în 2:14 cu regiunile prin care curge azi râurile Tigru și Eufratul. Referința la aceste râuri a sugerat majorității exegeților moderni că Geneza consimte mitologia babiloniană potrivit căreia Edenul era o regiune în

Mesopotamia. În babiloniană, „*Edin*” înseamnă “câmpie” sau “teren deschis” un termen ce descrie foarte bine regiunea de aval dintre Tigru și Eufrat. Totuși, în ebraică „*eden*” nu înseamnă „câmpie”. Înseamnă „loc agreabil sau încântător”. Prin urmare, Moise nu a folosit termenul babilonian. El a folosit un cuvânt ebraic care sună asemenea celui babilonian pentru Eden, dar concepția sa despre acest loc era diferită. De fapt, relatarea din Geneza explică clar că Edenul nu era limitat la Mesopotamia. După cum am văzut în Geneza 2:10, Tigru și Eufratul izvorau dintr-un râu și mai mare aflat în Eden. În versetul 10 citim:

Un râu ieșea din Eden și uda grădina; și de acolo se împărțea și se făceau patru brațe. (Geneza 2:10).

Acest pasaj ne spune că râul Edenului alimenta Tigru și Eufratul, și ca urmare, nu era limitat la zona geografică Tigru-Eufrat. Moise menționează Tigru și Eufratul pentru a ne oferi o orientare generală a hotarelor estice ale Edenului. Marile râuri din est marcau hotarele estice ale regiunii Edenului.

Acest concept este confirmat și de locația celorlalte râuri menționate în Geneza 2. În 2:11 și 13, Moise menționează o altă pereche de râuri. El scrie de râul Edenului alimentând Pisonul – care înconjura țara Havila și de râul Ghihon - care înconjura toată țara Cuș. În Vechiul Testament, teritoriile Havila și Cuș sunt adesea asociate cu Egiptul. Nu știm cu siguranță felul în care Moise le-a raportat la marele Nil, dar putem afirma fără a greși că el a indicat regiunea de nord a Egiptului ca hotar vestic al grădinii Edenului.

Putem vedea că, din perspectiva lui Moise, Edenul nu era un loc mic. Era un teritoriu extins ce se întindea din zona Tigru-Eufrat până la hotarele Egiptului – aproape toată regiunea cunoscută astăzi sub numele de „Semiluna fertilă”. În acest loc deosebit era o grădină specială, grădina Edenului, piesa centrală a întinsului teritoriu al Edenului.

La o primă vedere, identificarea Edenului cu Semiluna fertilă nu pare a fi importantă. Dar de fapt, este esențial să înțelegem semnificația Edenului pentru Israel așa cum a menționat-o Moise în Geneza. În alt text din Geneza, Moise evocă Geneza 2 pentru a învăța Israelul că acesta era teritoriul Edenului, Semiluna fertilă, țara făgăduită de Dumnezeu izraeliților, țara spre care-i conducea. Acest concept este lămurit și mai bine când Dumnezeu vorbește cu Avraam, în Geneza 15:18. Iată felul în care Dumnezeu descrie hotarele Țării Promise în acest pasaj:

**În ziua aceea Domnul a făcut un legământ cu Avram, și i-a zis:
“Seminței tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat.” (Geneza 15:18).**

Pe de o parte vedem că Dumnezeu promite lui Avraam o țară ce se va întinde de la regiunea Tigru-Eufrat, până la „râul Egiptului”. Mulți exegeți au sugerat că „râul Egiptului” s-ar putea să nu fie Nilul ci un râu mai mic aflat la hotarul dintre Sinai și Egipt. În orice caz, este evident că versetul face aluzie la hotarele geografice ale Edenului din Geneza 2. Evocarea Genezei 2, dovedește că Moise a crezut că Dumnezeu a promis lui Avraam și urmașilor lui teritoriul care odinioară fusese Edenul. În opinia lui Moise, înaintând spre Canaan, Israelul se deplasa de fapt spre locația teritoriului primordial - Edenul.

Pentru a evidenția cât de importantă era deplasarea Israelului către Eden, Moise subliniază caracterul sfânt al acestui loc. Moise descrie izraeliților sfințenia Edenului pentru a-i învăța că Țara Promisă spre care îi călăuzea era locul în care vor primi binecuvântarea intrării în prezența specială a lui Dumnezeu.

Sfințenia

Principalul mod prin care Moise implică sfințenia Edenului este prin folosirea în descrierea acestuia a termenilor întrebuiți în prezentarea cortului întâlnirii. Deși, în sens extins, Dumnezeu este omniprezent, și locuiește pretutindeni, Moise construiește un cort al întâlnirii în care Dumnezeu Își face cunoscută prezența într-un mod special la întâlnirea cu poporul Său. În acest cort al întâlnirii Dumnezeu urma să-Și reveleze prezența, să dea Legea, să primească închinarea poporului și să-i binecuvânteze cu îndurarea Sa. Când Moise a descris grădina Edenului în termenii folosiți pentru descrierea cortului întâlnirii, a arătat că Edenul, ca de altfel și Canaanul, era locul prezenței speciale a lui Dumnezeu pe pământ. Aici, Israelul putea primi marile binecuvântări de la Dumnezeu.

Sunt șapte termeni care indică faptul că Edenul era un loc sfânt al prezenței lui Dumnezeu, asemenea Cortului Întâlnirii. Primul, în 3:8, Moise folosește o expresie specială atunci când spune că Dumnezeu „umbla prin grădină”. Expresia ebraică tradusă prin „umbla” este *mit halek* מִתְהַלֵּךְ(.ך). Terminologia e semnificativă deoarece este una din modalitățile speciale prin care Moise a descris prezența lui Dumnezeu în cortul întâlnirii în Leviticul 26:12 și în alte pasaje.

Al doilea, în 2:9, citim despre pomul vieții, un element central al grădinii Edenului. Acest copac sacramental avea puterea de a da viață veșnică tuturor celor ce mâncau din el. Deși Biblia nu spune nimic explicit despre acesta, descoperiri arheologice recente au observat că multe așezări din lumea antică aveau imagini stilizate ale copacului vieții în locașurile lor sacre. Aceste evidențe sugerează clar că menora, sfeșnicul evreiesc cu șapte brațe din cortul întâlnirii, era cel mai probabil o reprezentare stilizată a pomului vieții. Astfel, grădina Edenului este prezentată ca fiind inițial locul sfânt de pe pământ.

Al treilea mod prin care Moise descrie sfințenia Edenului este prin evidențierea aurului și a onixului în regiune. În 2:12, aflăm că aurul și onixul existau din abundență în regiunea Edenului. După cum este de așteptat, Exodul 25-40 menționează aurul și onixul ca părți importante din construcția cortului întâlnirii.

O a patra legătură între grădina Edenului și cortul întâlnirii este prezența heruvimilor sau a îngerilor. Potrivit cu 3:24, Dumnezeu a pus heruvimi în Grădina Edenului ca să păzească accesul la pomul vieții. Similar, heruvimii apar și în decorațiunile cortului întâlnirii în pasaje precum Exod 25:18 și 37:9. Acești heruvimi aminteau Israelului atât de îngerii din ceruri cât și de îngerii ce păzesc grădina Edenului.

A cincea - citim în 3:24 că intrarea în Eden era la „răsărit” și anume, pe partea estică. Acest lucru ar părea ne semnificativ atâta vreme cât nu realizăm că potrivit câtorva texte, inclusiv Exod 27:13, intrarea principală în cortul întâlnirii era de asemenea pe partea estică. Acesta era cazul majorității templelor din Orientul Apropiat antic. Din nou, Edenul este prezentat ca sălașul sfânt al lui Dumnezeu.

A șasea – Moise vorbește de slujirea lui Adam în Eden folosind limbaj pe care l-a întrebuințat în descrierea lucrării levitice în cortul întâlnirii. În 2:15, Moise descrie responsabilitatea lui Adam în grădină astfel:

[Dumnezeu] l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească. (Geneza 2:15).

Acești termeni sunt folosiți împreună în Numeri 3:7-8 și 8:26. Acolo, Moise descrie lucrarea levitiților în cortul întâlnirii folosind aceleași expresii. Adam și Eva au slujit ca preoți în grădina Edenului.

A șaptea – este importat să realizăm că formarea grădinii Edenului a avut loc după cele șase zile ale creației. După cum am văzut în lecția precedentă, cele șase zile ale creației au culminat cu rânduirea Sabatului lui Dumnezeu, în Geneza 2:1-3. Este interesant că potrivit cu Exod 24:16 și versetele ce urmează, Moise a petrecut șase zile pe munte cu Dumnezeu, iar în a șaptea zi Acesta i-a dat instrucțiunile de zidire pentru cortul întâlnirii.

Aceste șapte caracteristici ale Edenului arată că Moise considera grădina Edenului un loc sfânt, similar cortului întâlnirii. Era locul prezenței speciale a lui Dumnezeu în lume. Aproximarea de acel loc însemna apropierea de binecuvântările lui Dumnezeu.

Așa cum am văzut, Moise credea că Canaanul se afla pe locul Edenului. Prin urmare, evidențind sfințenia Edenului, Moise dorea să atragă atenția asupra caracterului sfânt al Canaanului. A fi în apropierea Canaanului însemna a fi lângă locul rânduit de Dumnezeu ca sălaş al Său, încă de la început. Unul din cele mai bune pasaje pentru a vedea învățăturile lui Moise despre acest viitor loc sfânt este Deuteronomul 12:10-11. Aici citim următoarele cuvinte:

Dar veți trece Iordanul, și veți locui în țara pe care v-o va da în stăpânire Domnul, Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toți vrăjmașii voștri care vă înconjoară și veți locui fără frică. Atunci va fi un loc, pe care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru că să facă să locuiască Numele Lui acolo. Acolo să aduceți tot ce vă poruncesc: arderile voastre de tot, jertfele, zeciuiele, cele dintâi roade și darurile alese pe care le veți face Domnului pentru împlinirea juruințelor voastre. (Deuteronom 12:10-11)

Acest pasaj arată unul dintre aspectele centrale ale viziunii lui Moise despre Canaan. El evidențiază faptul că într-o zi Canaanul va fi locul în care prezența Domnului va sălășlui permanent – templul lui Iehova.

Desigur, Canaanul era doar o umbră a ceea ce Edenul fusese odinioară. Chiar și când Solomon a construit templul la Ierusalim, Țara Promisă nu era întru-totul răscumpărată din păcat și nici restaurată la perfecțiunea inițială. Totuși, când Moise scrie despre sfințenia Edenului, zugrăvește înaintea izraeliților tabloul țării lor așa cum ar fi putut fi într-o zi. Pentru a ajunge în Țara Promisă trebuiau să ajungă în vecinătatea Edenului, locul prezenței sfinte a lui Dumnezeu pe pământ. Întocmai cum Dumnezeu la început a pus pe Adam și Eva în acest templu-grădină minunată, tot astfel El avea să aducă

pe Israel în Canaan, și locuind acolo, poporul urma să înceapă să experimenteze trăirea în prezența specială a lui Dumnezeu.

Acum, după ce am văzut cum Moise a făcut din binecuvântările lui Adam și Eva în Eden prototipul harului ce avea să vină peste Israel în Țara Promisă, suntem gata să abordăm a doua temă din Geneze 2-3: Dumnezeu testează loialitatea lui Adam și a Evei. Această temă joacă un rol crucial în prezentarea lui Moise.

LOIALITATEA

Tema loialității a fost crucială în narațiunea lui Moise despre Eden. Edenul era un loc de binecuvântări extraordinare, dar presupunea și responsabilități morale. Moise a evidențiat acest lucru deoarece dorea ca izraeliții să țină minte că Țara Promisă implica obligația Israelului de a fi loial poruncilor lui Dumnezeu.

Ca să înțelegem de ce subliniază Moise această temă, trebuie să analizăm două aspecte: cerința de loialitate din grădina Edenului și cerința de loialitate din Canaan. Să analizăm mai întâi loialitatea așteptată de Dumnezeu de la Adam și Eva în grădina Edenului.

În Eden

În grădină, tema loialității apare chiar la început, în Geneza 2, și se repetă de câteva ori în capitolele 2 și 3. În multe privințe, este tema centrală a acestor capitole. Iată modul în care Dumnezeu provoacă loialitatea lui Adam în Geneza 2:16-17:

Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit. (Geneza 2:16-17)

Nu știm sigur de ce Dumnezeu a restricționat accesul primilor noștri părinți la acest copac; la urma urmei, cunoașterea binelui și răului este prețuită în alte texte ale Scripturii. Totuși, în ciuda acestei incertitudini, este clar că Dumnezeu pune pe Adam și Eva la încercare pentru a vedea dacă aveau să-i fie loiali. Dacă Adam și Eva aveau să fie ascultători, aveau să primească binecuvântări și mai mari de la Dumnezeu. Dar dacă se dovedeau sfidători, urmau să sufere judecata lui Dumnezeu. Edenul era un loc sfânt, iar oamenii care îl locuiau trebuiau să fie la rândul lor sfinți.

În Canaan

Insistând pe testul loialității din grădina Edenului, Moise a subliniat o cerință de loialitate asemănătoare și pentru izraeliții pe care-i conducea spre Țara Promisă. Cârmuindu-i spre aceasta, Moise i-a avertizat adesea că Dumnezeu le cere să-I fie credincioși. Moise a rezumat succint învățătura cu privire la tema loialității în Deuteronomul capitolul 8. În Deuteronom 8:1 citim următoarele:

Să păziți și să împliniți toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să trăiți, ca să vă înmulțiți și să intrați în stăpânirea țării pe care a jurat Domnul că o va da părinților voștri. (Deuteronomul 8:1)

Din acest pasaj reiese clar că Dumnezeu îi cere Israelului să-I fie loial ca să intre și să cucerească țara Canaanului. De fapt, pe tot parcursul pribegiei poporului prin pustie, Dumnezeu i-a încercat pe izraeliți pentru a-i învăța să fie sfinți. În Deuteronomul 8:2 citim:

Adu-ți aminte de tot drumul pe care te-a călăuzit Domnul, Dumnezeul tău, în timpul acestor patruzeci de ani în pustie, ca să te smerească și să te încerce, ca să-ți cunoască pornirile inimii și să vadă dacă ai să păzești sau nu poruncile Lui. (Deuteronomul 8:2).

În plus, Moise arată clar că odată ajunși în Țara Sfântă, copiii lui Israel trebuiau să rămână credincioși lui Dumnezeu pentru că altfel pierdeau privilegiile. Iată cum este exprimat acest lucru în Deuteronomul 8:10-20:

Când vei mânca și te vei sătura, să binecuvântezi pe Domnul, Dumnezeul tău, pentru țara cea bună pe care ți-a dat-o. Vezi să nu uiți pe Domnul Dumnezeul tău, până acolo încât să nu păzești poruncile, rânduielile și legile Lui, pe care ți le dau azi... Dacă vei uita pe Domnul, Dumnezeul tău, și vei merge după alți dumnezei, dacă le vei sluji și te vei închina înaintea lor, vă spun hotărât azi că veți pieri. Veți peri ca și neamurile pe cari le-a pierdut Domnul dinaintea voastră, pentru că nu veți asculta glasul Domnului, Dumnzeului vostru. (Deuteronomul 8:10-20).

Moise știa că izraeliții aveau tendința să se răzvrătească împotriva poruncilor lui Dumnezeu, întocmai ca Adam și Eva. Din pricina acestei tendințe, Moise a evidențiat testul lui Adam și Eva din grădină pentru a-i avertiza că Dumnezeu cere loialitate de la toți cei ce doresc să locuiască în Canaan. Desigur, Dumnezeu nu i-a cerut Israelului perfecțiune, căci doar prin harul Lui poate cineva rămâne credincios. Totuși, dacă Israel avea să încalce legile lui Dumnezeu și să-I întoarcă spatele, așa cum au făcut Adam și Eva în grădină, nu vor putea să se bucure de binecuvântările Țării Promise. Încurajându-l pe Israel să înainteze spre Țara Promisă, Moise era preocupat ca poporul să-și amintească acest aspect al vieții din acele meleaguri.

Ținând cont de învățăturile din Deuteronomul 8, putem vedea motivul principal pentru care Moise a accentuat loialitatea cerută de la Adam și Eva. A insistat pentru a-i inspira pe izraeliți să răstoarne situația creată de Adam și Eva prin a rămâne credincioși față de poruncile lui Dumnezeu. Adam și Eva au fost testați în grădină și au fost izgoniți pentru că au păcătuit. În vremea lui Moise, Israel era încă afară din grădina Edenului, dar Dumnezeu îi încerca pentru a pregăti poporul să reintre în Eden și să sălășluiască în binecuvântările Lui.

Așadar, când Moise a scris despre încercarea loialității în grădina Edenului, nu a făcut-o doar pentru a explica Israelului ce s-a întâmplat în trecut, în vremea primordială a

lui Adam și Eva, ci a făcut-o și pentru a explica ce se întâmpla în vremea Sa. Dumnezeu oferea Israelului binecuvântarea minunată a vieții în grădina Edenului. Totuși, ca și în cazul lui Adam și Eva, nu puteau să se bucure de aceste binecuvântări dacă nu erau loiali lui Dumnezeu. Moise îi chema să trăiască prin credință ca popor sfânt, total devotat poruncilor lui Dumnezeu. Doar în aceste condiții exista nădejdea să intre și să rămână în țară.

Până acum am văzut că Moise creionează Edenul și țara Canaanului ca fiind locul binecuvântărilor lui Dumnezeu pe pământ, și că transmite această idee specificând că ambele țărâmurii implică o slujire loială a celor ce le locuiește. Acum vom aborda a treia dimensiune a înțelesului inițial al Genezei 2 și 3 pentru Israel: Adam și Eva - consecințele lipsei lor de loialitate.

CONSECINȚELE

Pentru a vedea consecințele deloialității din grădină, ne vom uita la trei rezultate ale păcatului lui Adam și al Evei: moartea, durerea și excluderea.

Moartea

În primul rând, Moise a arătat că Dumnezeu i-a amenințat pe Adam și Eva cu moartea, ca o consecință a păcatului. Acest concept apare prima dată în avertismentul lui Dumnezeu către Adam în Geneza 2:17. Acolo, Dumnezeu spune:

Dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit. (Geneza 2:17)

Cuvintele „vei muri negreșit” exprimă certitudinea morții care avea să vină. Această construcție gramaticală este similară celei folosite de Moise în lege pentru pedeapsa capitală. Când Legea mozaică vorbește de pedeapsa capitală pentru cei ce comit crime serioase, Moise folosește expresia „va muri negreșit” sau „vor muri negreșit”. Cadrul juridic al acestor pasaje sugerează că aceste expresii sunt formule tipice legale pentru condamnarea cuiva la moarte. Dumnezeu nu a spus că Adam și Eva vor muri imediat ci că urmarea păcatului este moartea.

În acest sens putem înțelege avertizarea lui Dumnezeu din Geneza 2:17, ca fiind pronunțarea posibilă a unei sentințe cu moartea pentru Adam. Va fi condamnat la moarte. Cu siguranță, Moise a scris despre consecința păcatului lui Adam pentru a explica felul în care moartea a intrat în lume, dar a avut și un obiectiv direct legat de experiențele izraeliților cărora le scria. Ei erau familiarizați cu moartea. Cititorii lui Moise au văzut aproape toată generația care a ieșit din Egipt murind în pustie, din pricina răzvrătirii împotriva lui Dumnezeu. Moise scrie în Numeri 26:65:

Căci Domnul zisese: „Vor muri în pustie, și nu va rămânea niciunul din ei, afară de Caleb, fiul lui Iefune, și Iosua, fiul lui Nun.” (Numeri 26:65).

Încă o dată întâlnim expresia ebraică „vor muri negreșit” care face aluzie la legea lui Moise și la relatarea despre Adam și Eva în grădină.

În acest sens, izraeliții care au auzit istoria lui Adam și a Evei, au putut face legătura între experiența morții din pustie și Adam și Eva care au încălcat porunca lui Dumnezeu. Consecința neascultării de porunca dată de Dumnezeu în Eden a fost condamnarea la moarte a protopărinților omenirii. Aceeași sentință era valabilă și pentru poporul Israel, care s-a dovedit a fi extrem de necredincios poruncilor lui Dumnezeu în vremea lui Moise.

Durerea

Citind Geneza, reiese clar că moartea nu a venit imediat peste Adam și Eva. Dumnezeu i-a sortit pe Adam și Eva la o existență caracterizată de durere. Pe de o parte, în Geneza 3:16 citim următoarele cuvinte:

Femeii i-a zis: “Voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta; cu durere vei naște copii.” (Geneza 3:16).

Pe de altă parte, Dumnezeu l-a condamnat și pe Adam la o viață de durere. În Geneza 3:17, Dumnezeu îi adresează următoarele cuvinte:

Blestemat este acum pământul din pricina ta.; Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale. (Geneza 3:17).

Dintre toate lucrurile pe care Moise le-ar fi putut spune privitor la consecințele păcatului în grădină, acest accent dublu pe durerea omului se potrivește bine scopului pentru care a scris lui Israel. Aceștia au experimentat tipurile de dureri menționate aici fiind în afara Canaanului. Dar iată cum descrie Moise viața în Țara Promisă. În Deuteronomul 11:10-12, citim următoarele cuvinte:

Căci țara în care veți intra pentru a o stăpâni, nu se aseamănă cu țara Egiptului, de unde ați venit și pe care ați semănat-o și irigat-o cu piciorul, ca pe o grădină de zarzavat. Țara pe care o veți stăpâni este o țară cu munți și văi, care se adapă din ploaia cerului; Este o țară de care îngrijește Domnul, Dumnezeul tău; și asupra căreia Domnul, Dumnezeul tău, are neîncetat ochii, de la începutul până la sfârșitul anului. (Deuteronomul 11:10-12).

Pe scurt, Moise duce poporul Israel într-un loc unde durerea pe care o experimentase în afara Canaanului urma să fie alinată. Prin urmare, când Moise scria despre durerea care a venit prin Adam și Eva, le cerea izraeliților să evite deloialitatea, care duce la durere și să fie credincioși Domnului pentru a se întoarce în Canaan și a experimenta bucuria unei vieții în binecuvântările Domnului.

Excluderea

Un al treilea efect al lipsei de loialitate al lui Adam și al Evei se găsește în 3:22. Iată ce scrie în Geneza 3:22:

Domnul Dumnezeu a zis: “Iată că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscând binele și răul. Să-l împiedicăm dar acum ca nu cumva să-și întindă mâna, să ia și din pomul vieții, să mănânce din el, și să trăiască în veci.” (Geneza 3:22)

Acest pasaj enunță clar că pomul vieții putea face omenirea „să trăiască în veci”. Era răspunsul final la problema dureri și a morții. Totuși, de data aceasta, Dumnezeu nu vrea ca Adam și Eva să mănânce din el. Au fost izgoniți din grădină și de la pomul vieții.

Este important să ne amintim că accesul la pomul vieții nu a fost interzis oamenilor pentru totdeauna. Restul Scripturii prezintă clar faptul că cei credincioși lui Dumnezeu vor putea mânca până la urmă din acest copac. Iată ce spune apostolul Ioan în Apocalipsa 2:7 despre pomul vieții:

Celui ce va birui, Îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu. (Apocalipsa 2:7)

Bineînțeles, Ioan a vorbit despre sfârșitul vremurilor, la întoarcerea lui Hristos. Totuși, aceste cuvinte explică motivul pentru care Moise a scris lui Israel despre copac. Când Adam și Eva au păcătuit, Dumnezeu a blocat calea către pomul vieții, dar în vremea lui Moise, Dumnezeu deschidea această cale pentru ca Israel să guste din binecuvântările vieții întorcându-se în țara Canaanului. Iată ce spune Moise în Deuteronomul 30:19-20:

Iau azi cerul și pământul martori împotriva voastră că ți-am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sămânța ta, iubind pe Domnul, Dumnezeul tău, ascultând de glasul Lui, și lipindu-te de El: căci de aceasta atârână viața ta și lungimea zilelor tale, și numai așa vei putea locui în țara pe care a jurat Domnul că o va da părinților tăi, lui Avraam, Isaac și Iacov. (Deuteronomul 30:19-20)

Dacă izraeliții ar fi fost credincioși lui Dumnezeu ar fi avut oportunitatea de a trăi o viață lungă și fericită în țara Canaanului.

La fel cum Adam și Eva au pierdut accesul la pomul vieții, în vremea lui Moise, Dumnezeu oferea Israelului ocazia de a gusta parțial din binecuvântările vieții de acolo. Această experiență nu era deplină viață veșnică pe care o vom avea când Hristos se întoarce. Totuși, era un crâmpoi a ceea ce urma să vină prin Hristos. Moise oferea Israelului oportunitatea de a se bucura de binecuvântarea unei vieți lungi în Țara Promisă.

Așadar, istoria răzvrătirii lui Adam și a Evei în grădina Edenului reprezenta mult mai mult decât relatarea originii păcatului în lume. Prin trasarea legăturilor între Eden și Canaan, Moise i-a învățat pe cititorii izraeliți și despre propria lor viață. Au învățat cât de minunată ar fi putut fi Țara Promisă.

Acum după ce am analizat structura literară și înțelesul inițial al Genezei 2-3, suntem gata să punem o a treia întrebare. Cum ne învață Noul Testament să aplicăm acest pasaj la viața noastră?

APLICAȚIA ACTUALĂ

Este clar că Moise a scris acest pasaj pentru a-i încuraja pe cititorii izraeliți să evite greșelile făcute de Adam și Eva și să se reîntoarcă în paradis intrând în țara Canaanului. Dar ce legătură au instrucțiunile primite de Israel cu noi? Simplu spus, întocmai cum Moise a folosit povestirea păcatului în grădină pentru a-i încuraja pe izraeliții să reconstituie și să corecteze pașii lui Adam pentru a găsi salvarea, a trăi din nou în paradis, tot astfel, scriitorii Noului Testament ne învață că mântuirea prin Hristos este și ea o întoarcere în paradis.

Vom analiza cum folosește Noul Testament textul din Geneza 2 la 3 raportat la Hristos, vizând, ca de obicei, cele trei faze ale Împărăției lui Hristos. Vom începe prin a ne uita la modul de a aplica acest pasaj la inaugurarea Împărăției - prima venire a lui Hristos, apoi, la felul în care vorbește vieții noastre astăzi - în continuarea Împărăției lui Dumnezeu. În final, vom vedea că Noul Testament folosește acest pasaj pentru a ne învăța despre desăvârșirea Împărăției lui Hristos, la a doua venire. Să începem prin a ne uita la inaugurarea Împărăției.

INAUGURAREA

Unul din felurile în care Noul Testament vorbește despre mântuirea adusă de Hristos în lume este prezentând lucrarea Lui pământească. În inaugurarea Împărăției, Hristos reconstituie și corectează acțiunile lui Adam și ale Evei în grădina Edenului. În lucrarea Sa pe pământ, Hristos a ascultat poruncile lui Dumnezeu în timp ce Adam și Eva au eșuat. Vom analiza acest aspect al învățăturilor Noului Testament observând prezența acestor teme mai întâi în epistolele lui Pavel și apoi în Evanghelia lui Matei. Să începem cu perspectiva lui Pavel.

Pavel

Pavel își rezumă punctul de vedere în Romani 5:14. Acolo scrie:

Totuși moartea a domnit, de la Adam până la Moise, chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam, care este o icoană preînchiptoare a Celui ce avea să vină. (Romani 5:14).

Observați că Pavel îl consideră pe Adam o prefigurare a celui ce avea să vină. Restul capitolului 5 din Romani subliniază că “cel ce avea să vină” era Hristos. Iată cum rezumă Pavel acest aspect în Romani 5:18-19:

Astfel, dar, după cum printr-o singură greșeală a venit o osândă care a lovit pe toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur om cei mulți vor fi făcuți neprihăniți. (Romani 5:18-19)

Observați ce spune Pavel aici. Păcatul lui Adam a adus condamnarea tuturor oamenilor, dar ascultarea lui Hristos aduce îndreptățire pentru toți oamenii. De ce e așa? Deoarece neascultarea unui singur om, Adam, ne-a făcut pe toți păcătoși, dar ascultarea unui singur om, Hristos, ne face neprihăniți.

Această învățătură este familiară majorității creștinilor. După învățătura lui Moise, în Geneza 2-3, Adam era un singur om, dar acțiunile sale au avut consecințe pentru toți cei care se identificau cu el. Păcatul lui Adam a adus moartea întregii omeniri pentru că a fost căpetenia sau reprezentantul legământului nostru cu Dumnezeu. Datorită păcatului lui Adam, suntem cu toți născuți în afara paradisiului binecuvântărilor lui Dumnezeu și sub blestemul morții. În același timp, Noul Testament ne învață că Hristos este reprezentatul legământului tuturor celor ce cred în El. În contrast cu lipsa de loialitate a lui Adam, ascultarea lui Hristos de Dumnezeu aduce neprihănire și viață tuturor celor ce sunt în El.

Din această învățătură aflăm un lucru foarte important despre aplicarea istorisirii păcatului lui Adam în viața noastră. Singura cale pentru a găsi paradisul pierdut este prin ascultarea neprihănită a lui Hristos. Nu putem intra în paradisul mântuirii venind înaintea lui Dumnezeu pe baza meritelor personale. Avem nevoie de un reprezentant perfect care să intre în paradisi înaintea noastră, iar Hristos este acel reprezentant. Găsim mântuirea vieții veșnice în prezența lui Dumnezeu doar pentru că Hristos a ascultat deplin de Tatăl. În lucrarea Sa pe pământ, Isus a câștigat dreptul de a intra în paradisi, și pot intra împreună cu El, doar cei ce-și pun credința în El.

Corelația pe care o trasează Pavel între Adam și Hristos este împărtășită și de alți scriitori ai Noului Testament. Să ne uităm cum este privită această temă în Evanghelia după Matei.

Matei

În particular, Matei scoate în evidență modul în care Hristos reconstituie și revocă păcatul lui Adam, în relatarea ispitirii din Matei 4:1-11 (pasaj similar cu cel din Luca 4:1-13).

În câteva moduri, povestirea ispitirii lui Hristos este asemănătoare cu experiența lui Adam și a Evei în grădină, și cu provocarea pe care o face Moise izraeliților atunci când le scrie această relatare. În primul rând, locul în care este ispitit Hristos realizează legătura cu izraeliții care-l urmau pe Moise. Potrivit cu Matei 4:1, Isus a fost călăuzit de Duhul să meargă în pustie, întocmai cum Dumnezeu l-a condus pe Israel în pustie. În pustie a încercat Dumnezeu pe Israel pentru a-i vedea credințioșii, iar Hristos, la rândul său, este încercat tot în pustie.

În al doilea rând, durata timpului petrecut de Isus în pustie este similară experienței lui Israel. Israel a stat în pustie patruzeci de ani, și potrivit cu Matei 4:2, Isus a stat în pustie patruzeci de zile.

În al treilea rând, foamea a constituit un factor important în ispitirea lui Hristos. În Matei 4:3, Satan îl ispitește pe Isus să transforme pietrele în pâine. Această dimensiune a ispitirii lui Hristos este similară ispitirii lui Israel în pustie cu mâncare și apă.

În al patrulea rând, chiar Isus trasează legătura între experiența Sa și încercarea Israelului în pustie prin felul în care folosește Scriptura. În Matei 4:4, Isus citează Deuteronomul 8:3. În Matei 4:7, citează Deuteronomul 6:16 și în Matei 4:10 face aluzie la Deuteronomul 6:13. Aceste pasaje din Vechiul Testament provin din texte ale Deuteronomului în care Moise descrie încercarea lui Israel în pustie. Citând aceste pasaje, Isus leagă direct experiența ispitirii Sale cu cea a încercării poporului Israel.

Așadar, vedem că relatarea lui Matei despre ispitirea lui Isus realizează legătura cu mesajul lui Moise dat inițial lui Israel în Geneza 2-3. Prin ascultarea Sa activă, Isus a reușit acolo unde atât Adam cât și Israel au eșuat. Hristos a fost credincios poruncilor lui Dumnezeu. De aceea Isus rostește binecunoscutele cuvinte din Luca 23:43. La fel cum Israelul a trebuit să înfrunte încercările în pustie care să-l pregătească pentru intrarea în paradisul Canaanului, Luca 23:43 ne spune că la cruce Isus a spus tâlharului care s-a pocăit următoarele cuvinte:

Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în rai. (Luca 23:43)

Răsplată primită de Hristos pentru neprihănirea Lui a fost viața veșnică în rai.

Așadar, Noul Testament asociază atât ispita lui Adam și a Evei cât și încercarea lui Israel în pustie cu inaugurarea Împărăției, cu lucrarea de pe pământ a lui Hristos. Hristos a fost ultimul Adam care a biruit acolo unde primul Adam a eșuat. În plus, Hristos a biruit ispita din pustie, revocând eșecul lui Israel. De aceea, El a intrat în paradisul etern.

Acum, după ce am stabilit cum raportează Noul Testament relatarea lui Moise despre Adam și Eva în grădină la prima venire a lui Hristos, ar trebui să trecem la următoarea idee: Cum aplică Noul Testament aceste principii la continuarea Împărăției, la timpul în care trăim?

CONTINUAREA

Sunt mai multe pasaje din Noul Testament care se remarcă în această privință. Vom aborda doar două: mai întâi, accentul pus de Pavel pe aceste capitole din Geneza, și apoi felul cum tratează Iacov aceste chestiuni.

Pavel

Să ne uităm mai întâi la cuvintele lui Pavel din 2 Corinteni 11:3:

Dar mă tem ca, după cum șarpele a amăgit pe Eva cu șiretlicul lui, tot așa și gândurile voastre să nu se strice de la curăția și credincioșia care este față de Hristos. (2 Corinteni 11:3).

În continuarea acestui capitol Pavel spune că era foarte îngrijorat pentru corinteni ca aceștia să nu adopte o altă Evanghelie. Pavel face apel la exemplul negativ al Evei pentru a-i avertiza împotriva celui mai rău tip de neascultare, îndepărtarea de adevărata Evanghelie a lui Hristos. Așa cum Moise folosește povestirea ispitirii Evei pentru a avertiza Israelul să înainteze în credincioșie spre Țara Promisă, tot astfel Pavel avertizează credincioșii zilelor lui despre cerințele de bază ale loialității pentru toți urmașii lui Hristos. În timpul continuării Împărăției, mulți oameni din biserica vizibilă se confruntă cu pericolul întoarcerii de la adevărurile esențiale ale Evangheliei. Biserica trebuie să vegheze împotriva acestui tip de apostazie deoarece consecințele sunt la fel de groaznice ca cele suferite de Adam și Eva.

Iacov

Iacov adoptă o poziție similară lui Pavel în explicarea rolului încercărilor și a necazurilor în viața creștină. În Iacov 1:12-15, citim următoarele cuvinte:

Ferice de cel ce rabdă ispita. Căci după ce a fost găsit bun, va primi cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce-l iubesc... fiecare este ispitit, când este atras de pofta lui însuși și momit. Apoi pofta când a zămislit, dă naștere păcatului; și păcatul odată făptuit, aduce moartea. (Iacov 1:12-15)

Este clar că Iacov face referire la Geneza 2-3. În 1:14, spune că „pofta” omului este cauza zămislirii păcatului, iar pofta Evei pentru pomului cunoștinței binelui și răului a făcut-o să păcătuiască.

În al doilea rând, Iacov spune că cei ce au trecut încercarea vor „primi cununa vieții”. Prin contrast, rezultatul păcatului este acela de a „da naștere morții”. Contrastul dintre viață și moarte pune în paralel teme de viață și morții din istoria lui Adam și a Evei.

Așa cum Moise l-a încurajat pe Israel să fie credincios în timpul încercărilor din pustie apelând la ispitirea lui Adam și a Evei, tot astfel Pavel și Iacov ne îndeamnă la fidelitate în încercările aferente perioadei de continuare a Împărăției. Încercările în viața creștină scot la iveală adevăratul nostru caracter și ne pregătesc pentru viața veșnică. Prin harul lui Dumnezeu, trebuie să facem tot ce putem pentru a rămâne credincioși lui Hristos, pentru a fi onorați cu darul vieții veșnice în rai.

După ce am văzut cum aplică Noul Testament istoria lui Adam și Eva din grădina la perioadele de inaugurare și continuare a Împărăției, trebuie să ne îndreptăm atenția acum spre etapa finală, desăvârșirea mântuirii în Hristos, la a doua venire.

DESĂVÂRȘIREA

Și această temă apare frecvent în Noul Testament, dar vom aborda doar două pasaje: unul în Romani și altul în cartea Apocalipsei.

Romani

În primul rând, iată cum îi încurajează Pavel pe credincioșii din Roma la finalul epistolei sale. În Romani 16:20, scrie următoarele cuvinte:

Dumnezeul păcii va zdrobi în curând pe Satana sub picioarele voastre. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi. (Romani 16:20)

Prin aceste cuvinte, Pavel amintește creștinilor romani de marea lor nădejde în cea de-a doua venire a lui Hristos, dar face aceasta evocând promisiunea mântuirii din Geneza 3.

Așa cum am văzut în lecția precedentă, în Geneza 3:15, Dumnezeu spune șarpelui că într-o zi sămânța Evei, omenirea, va zdrobi capul seminței șarpelui. În acest pasaj, Pavel spune că Satan va fi zdrobit sub picioarele creștinilor atunci când Hristos se va întoarce. Hristos Însuși îl va distruge pe Satan și dușmanul nostru puternic, moartea. Apoi vom împărăți împreună cu Hristos în biruință și glorie.

Apocalipsa

Un alt text din Noul Testament în care temele Genezei 2-3 sunt folosite pentru a reflecta desăvârșirea Împărăției este cartea Apocalipsei. Ioan evocă pomul vieții de câteva ori în cartea sa. Iată ce spune cu privire la acesta în Apocalipsa 2:7:

Cine are urechi să asculte ce zice Bisericilor Duhul: Celui ce va birui, Îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu. (Apocalipsa 2:7)

Aluzia la Geneza 3 este evidentă. Știm că Adam și Eva au fost izgoniți din grădina Edenului tocmai pentru a nu mânca din pomul vieții. Totuși, la întoarcerea lui Hristos, Dumnezeu va da poporului Său dreptul de a mânca din pomul vieții. Observați unde se găsește acest copac. Ioan spune clar că este „în raiul lui Dumnezeu”. La fel cum Moise l-a chemat pe Israel să intre în Canaan pentru că acolo vor găsi viață lungă, tot astfel și nădejdea creștinilor este aceea de a intra într-un paradis și mai grandios, complet restaurat.

În al treilea rând, o altă corelație cu Geneza este trasată privitor la cei ce au dreptul să mănânce din pomul vieții. Ioan spune că acest drept va fi dat celui „ce va birui”. Așa cum Moise a vorbit despre pomul vieții pentru a-l încuraja pe Israel să fie credincios lui Dumnezeu, tot astfel, Ioan ne spune că doar cei ce vor birui păcatul rămânând loiali vor avea dreptul să mănânce din pomul vieții.

În final, ar trebui să aruncăm o privire în Apocalipsa 22:1-2. Iată ce a văzut Ioan atunci când a privit la lumea cea nouă:

Și mi-a arătat un râu cu apa vieții, limpede ca cristalul, care ieșea din scaunul de Domnie al lui Dumnezeu și al Mielului. În mijlocul pieței cetății, și pe cele două maluri ale râului, era pomul vieții, rodind douăsprezece feluri de rod, și dând rod în fiecare lună; și frunzele pomului slujesc la vindecarea Neamurilor. (Apocalipsa 22:1-2)

Perspectiva Noului Testament este clară. La întoarcerea lui Hristos, la desăvârșirea Împărăției, cei ce și-au pus încrederea în Hristos vor intra în paradisul Edenului. Satan va fi zdrobit sub picioarele lor și vor mânca din pomul vieții trăind veșnic în noua creație a lui Dumnezeu.

CONCLUZIE

În această lecție am văzut că Moise a scris despre Adam și Eva în grădină pentru a-i ajuta pe izraeliți să înainteze spre Țara Promisă. A chemat națiunea să reconstituie și să corecteze greșelile făcute în grădina Edenului. În multe privințe, mesajul acestui pasaj este același și pentru noi. Auzind chemarea adresată de Moise lui Israel de a se îndrepta spre Țara Promisă, putem vedea cum, și noi trebuie să reconstituim pașii lui Adam și Eva corectându-le greșelile. Încrezându-ne în Hristos și rămânându-I credincioși, vom putea descoperi mântuirea raiului, pierdută dar găsită.